

DEBRECZEN

A DEBRECZENI FÜGGETLENSÉGI ÉS 48-ASPÁRT HIVATALOS KOZLÖNYE.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Dégenfeld-tér 2. szám.
Telefon 412.

Kiadóhivatali telefon: 330.

Előfizetési ár helyben, házhoz hordva:
Egész évre . . . 12.- kor. Negyedévre . . . 3.- kor.
Félévre . . . 6.- kor. Egy óra . . . 1.- kor.

Egyes szám ára 4 fillér.

Előfizetési ár vidékre, postán küldve:
Egész évre . . . 18.- kor. Negyedévre . . . 4.50 kor.
Félévre . . . 9.- kor. Egy óra . . . 1.50 kor.

Egyes szám ára 6 fillér.

Hirdetések felvételnek

a kiadóhivatalban Dégenfeld-tér 2. és
Horovitz Zsigmond papíruzetében
Piac-utca 12. — Telefon: 330.

Tanév elején.

A tanév elején eszembe jut az a Zibner György nevű bártfai illetőségű tanuló, aki 1593. és 1594. évben a jénai egyetem hallgatója lévén, szülővárosa tanácsához intézett egyik levelében, amelyben a városi tanácstól tanulmányai folytatására segílyt kér ezeket írja: Muzsáknak azon szandékkal tökélttem el magamat teljesen szánni, hogy előbb nem hagyok fel törekvéssel, amíg valamelyes szilárd műveltségre szert téve, hazámnak hasznára s magamnak és enyéimnek dicsére nem lesznek". Ime a tizenhatodik század háborus idejében, amikor az egyén erejét jobban megfeszítő önfentartásra hatványozottabban érezhette magát ösztönöztetve, egy lelkes tanuló hivatása teljesítésében nemzetének érdekeit állítja előtérbe s elsősorban ezeket akarja szolgálni.

A fiatal ember őszinte vallomásaiban nem első sorban előretörő felbuzdulása, hanem mindenekelőtt az az erkölcsi felfogása jön tekintetbe, amely-

nek keretében amazt kifejteni kívánja. Alig van felemelőbb jelenség és megnyugtatóbb igazság, mintha a parányok a nagyobb testekhez, az egyesek a tágasabb összességhez, a szervek az életető organizmushoz, a tanulók az iskolához, a nagyobb társadalomhoz, ennek közművelődési érdekeihez, úgy érzik magukat hozzájárva, hogy az utóbbiaknak kielégítését és célhozjutását nemcsak nem akadályozzák, hanem előnyösen előmozdítják. Mégis, ami egykor szilárd meggyőződés volt, az most a dúló kenyérharcban inkább a pusztá felvilágosodással megelégedő vitatkozó elmefuttatás a kellő súlypontok és helyes viszonyok felcserélésével; holott mindig természetesnek kell találnunk, hogy az egyes ember ne jöjjön a többségnek a nyakára.

Az egyén, mint a nagyobb egésznek alkatrésze, kell, hogy a nemzet szempontját a magáé fölé helyezze! Tehát az iskoláét is, amely eme feladat megoldására tör. Ez egy oly követelmény, amelynek gyökeréből fakadt minden idők iskolaügye s ennek ez a célzata: az egyént nem a maga szá-

mára, hanem a nagyobb társadalom részére, tehát a hazának nevelni.

Céltudatosság nélkül nem lehet el az iskola sohasem. Ezt nem szabad soha szem elől téveszteniök maguknak a szülőknek sem, amikor gyermekeiket az iskolába küldik.

Sajátságos, hogy ezen céltudatosság nem tud győzedelmeskedni magában az iskolák gerincét képező középiskolában, mert az érdekek felrészelésének szüksége a tanulóra háromló előnyök és hátrányok sokféle mérlegelését tette a tanügyi körök folytonos feladatává.

Hogy a nagyobb érdekekről az alsóbb és parányibb érdekekre való lefokozódás iskolai aprópénzre felváltva mennyire válik egyre jobban uralkodóvá, arról egy kis figyelemmel kiki könnyen meggyőződhetik, ha szemügyre veszi, hogy magának a tudásnak s a tudás vágyának a becse, amelynek pedig mint kompakt egésznek az iskolának, egész tananyagára kellene kiterjeszkednie, mindig az ismeretek milyensége, mértéke és az ezek elsajátítására fordítandó időközött oszlik

Egy ismerős ur.

Írta: Csehov Antal.

A bájos Vanda, — vagy amint az utlevélben szerepelt: Nasztazja Knavkina — mikor kikerült a kórházból, olyan helyzetben volt, mintha azelőtt soha: nem volt lakása és nem volt egy kopekje se. Már most mit csináljon?

Legelőször is a zálogházba ment, ahol türkizgyűrűjét — egyetlen értékes holmiját — zálogba tette. Egy rubelt kapott rá . . . De mit vehet egy rubelen? nem kaphat érte se divatos jakettet, se magas kalapot, se szép cipőt, e dolgok nélkül pedig szinte úgy érezte magát, mintha meztelenül járna. Azt képzelte, hogy nemcsak az emberek, hanem még a lovak és a kutyák is csak őt bámulják s ki-nevelik a ruhájának egyszerűsége miatt. Csak a ruhájára gondolt, míg az a kérdés, hogy hol fog aludni és mit fog enni, egyáltalán nem nyugtalanította.

— Csak legalább egy ismerős urral találkoznom! . . . gondolta magában . . . Penzi kérnék tőle . . . És nem utasíthatna el, mert . . .

De nem találkozott egy ismerős urral sem. Nem lett volna nehéz rájuk találni a Renaissanceban, de a Renaissanceba ilyen egyszerű ruhában, kalap nélkül nem eresztik be.

Mit csináljon?

Hosszú vonakodás után, miután már befáradt a sok járásba, ülésbe és töprengésbe, rászánta magát a legvégső eszközre, arra, hogy valamilyik ismerős urat meglátogassa s pénzt kér tőle.

De hát melyikhez menjen? . . . Míshoz nem mehetek, mert megnősült . . . A vöröshaju öreg meg egész nap hivatalban van.

Eszébe jutott Finkel fogorvos, egy kikeresztekkedett zsidó, aki három hónappal ezelőtt karperecet ajándékozott neki s akinek egyszer a Német Klubban scuper alatt egy pohár bort öntött a fejére. Mikor aztán ez a Finkel eszébe jutott, Vanda nagyon megörült.

— Bizonyosan kapok tőle valamit, csak otthon találgom, — gondolta magában, mikor elindult a fogorvoshoz. Ha pedig nem ad semmit sem, akkor összetöröm a lámpáját.

Mikor a fogorvos lakásához közelebb ért, már készen volt a terve; nevetve szaladt föl a lépcsőn, beront az orvos szobájába és huszonöt rubelt követel tőle. De mikor oda ért s a csengőhöz akart nyulni, — magától szétfoszlott egyszerre a terve. Vanda hirtelen félni kezdett, előt remegett is, — ami ezáltal először történt vele. Durva és szemtelen csak vidám társaságban szokott lenni, most azonban közönséges ruhában s egy közönséges kéregető szerepében nagyon józannak és fé-

lénknek érezte magát. Szégyen és félelem fogta el.

— Talán már el is felelejtett, — gondolta magában s nem merte megnyomni a csengőt . . . S hogy menjek be hozzá ilyen ruhában? Olyan vagyok mint, mint valami kuldos, avagy szobaleány . . .

Vanda megnyomta a csengőt . . . Az ajtó mögül léptek zaját hallotta.

Itthon van-e a doktor ur? — kérdezte.

Most már jobban szerette volna, ha a portás nemmel válaszolt volna. Ehelyett azonban bebocsátotta az előcsarnokba s levette válláról a köpenyét.

A lépcső nagyszerű volt, sőt pompás, e fényűzésből azonban Vandának leginkább egy nagy tükör tűnt fel, amelyben egy elzöllött alakot látott, akin nem volt sem divatos jakett, sem magas kalap . . . S különös, hogy most, mikor oly szerényen volt öltözködve, mint valami mosónő, megint nagyon szégyelte magát; nem volt benne semmi elszántság, semmi szemtelenség, sőt már nem is Vandának, hanem csak Nasztja Kanavkinának képzelte magát . . .

— Kérem szólt a szobaleány, aki a fogorvos szobájába bevezette, — azonnal jöjjön a doktor ur, tessék leülni.

Vanda leült egy puha karosszékre.

— Egyszerűen azt mondom neki, hogy adjon kölcson huszonöt rubelt — gondolta magában . . . — ez nagyon tisztességes

Központi Cipő és Kalap nagyruház

Debrecen, Piac-utca 41. A Főtörzsdével éppen szemben.

Alapítva 1899.

Megyei telefon 435 szám.

Ajánlja a közelgő őszi idényre cikkeit a legújanyosabb árak mellett. tünő olcsó árak mellett.

férfi-, fiu- és gyermek cipőit kalapok, sapkák és más uri divat
iskola cipők
„Lábüdv cipők“
a leggondosabban, a legjobb anyagból készítve, már rendelkezésre állnak, felgyedüli elárúsító helye. — KÖZPONTI címre tessék figyelni!

Képes Árjegyzék kívánatra bárhova ingyen és bérmentve.

meg. E mellett az a nap-nap mellett hallható megjegyzés, hogy „nekem ezekre meg ezekre az ismeretekre a későbbi iskolalátogatásaimban és az életben nem lesz szükségem“, nemcsak a tanulói hivatás komolyságán út rést, hanem egyúttal az akaratérőnek a meggyengülését is jelenti. Ugy, hogy az egyre sajnósebb tapasztalataink bizonyossága szerint azzal a kompromitáló helyzetcserevel van dolgunk, hogy nem a tanulási kedv, mint fontosabb tényező birkozik meg az egyes tudnivalók csoportjával, hanem ez utóbbiak, mint alárendeltebb alkatrészek, legyőzik amazt: a fontosabbat, holott amannak kellene diadalmaskodnia emezeken, ha tanítványaink jobban szeretnének tanulni. Az analógia a nemzetinek károsodására, eszerint már az iskolai élet mikrokozmoszában is jelentkezik, amidőn látjuk, hogy a szorgalom, a tudás és a műveltség megkivánása alsóbbrendű érdekekkel szemben rövideget kénytelen szenvedni.

Ily körülmények között az iskolára annál nehezebb s egyúttal fontosabb feladat is vár olyan nemzeti jelentőségű önzetlen nevelés foganatosítására, amelynek értelmében a szülők önzőbb céljait a magasabb szempontoknak rendeli alá s a tanodákba sereglő tanulóktól első sorban szorgalmat és kötelességet követel. Még pedig kiváltképpen nemzeti érdekből!

A delegáció elnöke. A delegáció elnökei tudvalevőleg felváltva képviselők és főrendek. Az idén főrend van a soron. Mint értesülünk, a delegáció elnöke gr. Tisza István lesz az idén. Külügyi referens Láng Lajos lesz.

Debreczen jövődi virillistái.

Kik fizetik a legtöbb adót?

A város adóügyosztálya a napokban állította össze a legtöbb adót fizetők névjegyzékét, amelynek alapján kijelölük azokat az adófizetőket, akik a jövő 1911. évben a törvényhatósági bizottságnak virillis jogon lesznek tagjai. A névsorban természetesen jogi személyek is vannak és olyanok, akiknek adóját kétszeresen fogják számítani. A legnagyobb adóösszeget az Első Debreczeni Takarékpénztár fizeti 77771 korona 67 fillért, míg a legkisebb adóösszeget 404 korona 75 fillérrel Jása Vince szerepel a névsorban.

A legtöbb adót fizetők neveit és fizetett adóösszeget itt közöljük:

Első takarékpénztár 77771 korona 67 fillér, Forgalmi bank 21821.02, Közgazdasági Bank 20909.42, Ipar és Kereskedelmi Bank 17189.14, Bankegyesület Részvénytársaság 15784.94, Általános Takarékpénztár 11382.18, Hartstein Péter 10739.02, Városi világitási vállalat 10258.81, Hitebank 8375.56, Helyi-érdeku Vasut Részvénytársaság 7260.47, Hajdu megyei Népbank 7182.05, Rickl Géza 6487.32, Németh András 8628.96, Vecsey 5421.05, Termény és Áruháztár 4566.60, Kards László 4852.33, Áron Miksa 4739.35, Aufricht Vilmos 4204.75, Központi Bank 3985.29, Fürst Ödön 3914.85, Áron Jenő 3839.13, Weichinger Károly 3215.74, Polgár Takarékpénztár r. t. 3250.40, Zádor Lajos 3007.97, Ungváry József 2958.07, Népsegélyző Bank 2822.48, Lusztig Károly 2846.99, Rickl Antal 2827.16, Gál Ferenc 2685.98, Fried Emil 2660.86, Erzsébet malom 2609.08, Ufaussy József dr 2589.04, Hauer Bertalan 2525.30, Városi fogyasztási tüzlet 2517.69, Szikszay Lajos 2450.29, Györfy Aladár 2441.11, Haranhy Sándor 2430.47, Horváth János 2364.52, Sesztina Jenő 2380.52, Lukács Emil dr 2344.86, Kenyeres Károly 2315.20, Móritz Ferenc 2273.91, Szilv Ferenc 2262.24, Vasutasok Takarékpénztára 2248.12, Filler Bank 2186.06, Horváth István 2175.91, Gara Alajos 2069.48, Hutlész Kázmér 2040.39, Gyarmathy Ist-

ván 2020.81, Csanak örökösei 2015.67, Nagy Jakab 1993.85, ifj. Kertész István 1989.60, Benkő János 1954.—, Balogh István 1951.46, B. Kövesdy Imre 1948.87, Horváth Tamás 1948.29, Szentesi János 1931.04, Csanak József 1909.58, Muraközy László 1864.61, Schwartz Vilmos 1854.02, Molnár Albert 1809.56, Szép József 1787.58, Hajdu Gyula 1777.70, Kaszanyitzky Andor 1767.71, Jóna János id. 1757.53, Erberber és Fleischmann 1755.85, Első Magyar Általános Biztosító Társaság 1734.32, Koszorus Lajos 1734.28, Forrai Ernő 1728.07, ifj. Jóna János 1727.60, Molnár István 1670.87, Komlóssy Dezső 1664.70, Polgári Bálint 1642.58, id. Zöld János 1611.21, Leszámitoló Bank 1571.20, Gebauer Károly 1563.—, Kovács Aladár 1549.87, Félegyházi János 1540.32, Polgári József 1505.30, Szalay József 1481.59, Boldog István 1451.59, Bányai Péter 1449.02, Vas és Rézbutorgyár 1396.58, Grósz Nagy Ferenc 1395.53, Balogh István 1375 kor. 93 fillér, Hochfelder Jakab 1363.33, Szikszaj József 1361.88, Laczka László 1359.03, Kiss Mihály 1355.92, Molnár Mihály 1334.13, Sámegei Béla 1331.04, Szánló Sámuel dr 1327.96, Kovács Gyula 1323.64, id. Kertész István, 1319.66, Kertész János 1288.97, Mezőgazdasági Bank 1284.27, Debreceni Lajos 1282.62, Kenézy Hyula dr 1273.35, Szabó Mihály 1257.18, Hidvéger Miklós 1254.80, Jámbor János 1247.10, Szikszay Gyula 1228.—, Geiger Simon 1210.92 korona, Kontsek Géza 1205.09, Balogh János 1202.91, Berzöfi Vince 1180.23, Tüdös János dr 1174.88, Kerekes Géza 1173.45, Frohner Béla 1169.79, Megyeri Pál dr 115.67, 88 Lestyln Adorján 1164.40, Balogh István 1143.73, Tóth József 1110.58, Sz. Szabó László dr 1101.47, Ehrenfeld Miksa 1093.90, Madel Zsigmond 1091.90, Mayer János 1080.44, Kovács József 1080.85, Nagy Lajos dr 1077.15, Horváth János 1060.95, Irinyi István dr 1059.63, Boleong Sándor 1050.94, Lévy Ferenc 1048.30, Komlóssy Artur 1032.57, Falk Ta és fia cég 1031.32, Békés Lajos 1026.20, Deák István 1024.24, Zöld Mihály 1015.71, Kondor Zsigmond 995.01, Birinyi Lajos 985.83, Csikos Sándor dr 980.86, Dobi János 978.04, Kohr Lipót 971.66, Kállay Sándor 961.93, Rubinstein Herman 957.84, Schneider Mihály 980.80, Széll Kilmán dr 920.98, Riesz Henrik 906.39,

dolog, mert a fogorvos ismerősöm . . . Csak legalább kimenne ez a szobaleány . . . Az ő jelenlétében különös volna . . . Egyáltalában minek áll itt ez a leány?

Körülbelül öt perc múlva nyílt az ajtó s bejött Finkel, egy nagy kövér arcú, kidülledt szemű zsidó . . . Az arca, a hasa, a tokája, mindene jólakottságra vallott és olyan visszataszító volt . . . A Renaissanceban vagy a Német Kiubban rendszeren sokkal vidámabb volt; sokat költött a nőkre, szívesen túrta a tréfáikat. Mikor például Vanda egy pohár bort öntött a fejére, csak mosolygott s az ujjával fenyegette. Most azonban komor volt és álmos és fontoskodott, mint valami hivatalfőnök.

— Mit parancsol? kerdezte anélkül, hogy ránézett volna Vandára.

Vanda egy pillantást vetett a szobaleány komoly arcára, majd Finkel kövér alakjára, aki őt nyilván nem ismerte meg s elpirult.

— Mit parancsol? — szólt az orvos most már kissé idegesen.

— A . . . a . . . a fogam fáj — dudo- Vanda.

— Aha . . . melyik foga? Hol?

Vandának eszébe jutott, hogy van egy odvas foga.

— Itt lenn . . . a jobb oldalon . . . — dadogott zavartan.

— Hm, hm . . . Nyissa ki csak a száját.

Finkel erősen összeráncolta a homlokát és azután el kezdte a beteg fogat nézegetni.

— Fáj? . . . — kerdezte s valami hegyes kampós vassal elkezdett kotorászni a fogban.

— Igen, — hazudott Vanda. — Ha emlékeznek rá, — gondolta magában, — bizonyosan megismerne azonnal. De ez a szobaleány! Ugyan minek áll itt?

Finkel valami gözgéppel befújta szájába s így szólt:

— Nem tanácsolnám, hogy ezt a fogat kitömesse, mert úgy se sok hasznát vehetné már.

Miután még egy ideig kotorászott a fogban s dohányos ujjával megtapogatta Vanda nyét, visszafojtotta lélekzetét s valami hideget dugott Vandának a szájába.

Vanda hirtelen rettenetes fájdalmat érzett, fölkiáltott s belekapaszkodott Finkelnek a karjába.

— Nem baj, nem baj, — mormogott az orvos. — Ugyan ne legyen ilyen ijedős . . . Ennek a fognak ugysem vehette volna már semmi hasznát . . . Bátornak kell lenni!

S dohányos ujjai közt ott volt az odvas fog, meg is mutatja Vandának. A szobaleány egy csészét tartott eléje.

— Otthon hidegvizet öblögesse a szá-

ját . . . szólt Finkel, — akkor majd eláll a vérzés.

S meglátszott a fogorvoson, hogy várja, hogy menjen már a látogató s hagyja őt békén.

— Adieu, — szólt Vanda s az ajtó felé indult.

— Hm . . . és a munkámat ki fogja megfizetni? — szólt Finkel mosolyogva.

— Ah, igen, majd elfeledtem.

Vanda nagyon elpirult s odaadta a fekete zsidónak azt a rubelt, melyet a türkiz gyűrűjére kapott.

Mikor kiért az utcára, még jobban szégyelte magát, mint eddig; de most már nem a szegénység miatt; nem is gondolt arra, hogy nincs magas kalapja, divatos jaquetje és szép cipője. Mikor az utcán véresét köpött, minden vörös fölt az ő életéről beszélt, az ő rossz és nehéz életéről, azokról a keserűségekről, amelyeket eddig szenvedett s amelyeket holnap, egy hét, egy év múlva, sőt egész életében, a halála napjáig minden része lesz.

— Óh, milyen borzasztó élet ez! Óh, Istenem, milyen borzasztó ez!

Különben már másnap ott volt a Renaissanceban és táncolt. Óriási vörös kalapja volt, divatos jaquetje és szép cipője. És egy fiatal kereskedővel vacsorált, aki aznap jött Kazanból . . .

A debreczeni hölgyek örömeire

létesített a **Budapesti Csipke Áruház** egy fiók üzlet helyben **Sas-utca** a kölesönsegély. **A Csipke Áruházban** a legolcsóbb áruktól a legfinomabb francia ujdonságig minden izlésnek megfelelő cikkek árusítatnak még itt soha nem létezett olcsó árakért. Csipkék és szallagok métere 2 krtól, csipkeszövetek 29 krtól. Divat keztyűk párja 14 krtól, Harisnyák párja 19 krtól. Selymék, fátyolok és ruha diszekben óriási nagy választék!

Megtekinthető vétel kényszer nélkül!

Naponta érkeznek ujdonságok!

Ersényi András 905-06, Kocsár dr 904-27, Fráter Imre 904-09, Láng Sándor dr 900-48, Tóth István 894-70, Török Imre 872-43, Demetrovics Pál 857-08, Lótkovics Artur 845-69, Bröckner Ernő dr 841-06, Kiltér Ede 832-51, Szilágyi Imre 830-78, Rosenberg Adolf 826-52, Czeglédi Gyula 820-78, Szilágyi Gábor 813-34, Losonczy Ámos dr 779-67, Bőszörményi Pál 771-26, Stégmüller Árpád 752-11, Ménes Mihály 729-84, Varga Emil dr 727-62, Tóth Sándor 727-31, Donogán István 721-99, Máyer Jenő 720-80, Gödényi József 719-81, Kulcsár Gábor 716-18, Aczél Géza 712-64, Varga Imre 712-10, Vásári Ahdrás 699-97, Hollender Adolf 687—, Vadon Sándor 667-62, Könyves Tóth Kálmán 668-73, Leitner Adolf 666-30, Szabó Lajos 664-08, Pálfi Ferenc 654-53, Kolbenheier Kálmán 654-15, Kontsek Kornél 651-50, Török Gábor 642-04, Kola János dr 639-68, Jóna Gyula 633-31, Tóth István 608-44, Kiss József 600-82, Darvas Nándor 554-95, Ménes András 552-54, Detrich Miklós 552-27, Moskovics Jenő dr 541-52, Kemény Mór dr 532-36, Galántfy János 532-10, Schaff János 525-07, Deák József 524-77, Szentkirályi Tivadar 498-87, Kenyeres Elek dr 495-41, Lrész Vilmos 461-50, Révi Nándor dr 449-14, Tüdős Kálkán dr 449-59, Jóna Vince 404-75.

Reformátusok a Borromeusz ellen.

Az alsószabolcs-hajduvidéki református egyházmegye közgyűlése.

Az alsószabolcsi-hajduvidéki református egyházmegye kedden, augusztus 30-án tartotta őszi rendes közgyűlését Debreczenben a vármegyei székház nagyszobájában.

A gyűlésen Baltazár Dezső dr esperes és Rásó Gyula kir. tanácsos, egyházmegyei gondnok elnökök. Jelen voltak az elnökségen kívül Szabó Lajos, Jakucs Sándor, Illyés Endre, Veress Géza, Tóth Lajos, Kiss Ferenc, Benkő Lajos egyházi, dr Benedek János, Csuhány László, Padrah Sándor világi tanácsbírók, Béteky Lajos, Mészáros Lajos, Papp Sándor, Kálmán Lajos jegyzők, Szabó Antal pénztárnok, Sörös János, Demjén Ferenc, Nagy Sándor, Ajtay Jenő, Karácsony Imre, Szűcs Gábor, Baróthy Béla, Baróthy István, Fodor Benjámin, Nagy Dániel, Nyakas Balázs, Bartha László lelkészek, Köblös Samu, Nagy Elek főgimnáziumi igazgatók, Simon Károly, Bor János, Lévy Imre, Baán Géza, Dobrossy István, Dobó Sándor tanító-képviselők, G. Tóth János, Veszprémy István, Szomjas Gusztáv, dr Csuka Lajos, Kálmán Lajos főgondnokok és az összes kebelbeli egyházak képviselői.

Baltazár Dezső dr esperes buzgó ima után nagy tetszéssel fogadott elnöki megnyitó beszédében rámutatott az egyházak súlyos anyagi helyzetére, melyet csak az egyházi adósegély felemelésével és részrehajlatlan kiosztásával sz 1848.

XX. t.-c. teljes végrehajtásával lehet megszüntetni.

Majd a Borromeusz-pápai encyklikát bírálta s zugó helyeslések között emelte ki, hogy a jelenlegi kormánytól a pápai bréve erőteljesebb visszautasítását remélte. Az elnöki megnyitót Benedek János dr tanácsbíró indítványára jegyzőkönyvben megörökítették.

Padrah Sándor tanácsbíró indítványára az egyházmegye megütközését fejezte ki a Borromeusz-encyklika kibocsátása és tartalma felett. Az egyházmegye örömmel vette tudomásul, hogy Hajdunánáson Baróthy István választott lelkészül s állásában megerősítette. Az egyházmegyében 3 uj tanítónő és 5 uj tanító választván az esküt letették.

Egyházkerületi képviselőül választották Szabó Lajost, Jakucs Sándort egyházi, Kovács Gyulát, Padrah Sándort világi részről.

A különböző számszéki és esperesi jelentéseket csaknem vita nélkül tudomásul vette a közgyűlés. A tanügyi bizottság jelentését Lévy Imre igazgató referálta. Az iskolák állapota nem teljesen kielégítő. Sok hiány helyrependő, a beiskolázás sok kifogás alá esik. A szellemi állapot jó. Több egyházban új tantervek építendők. Másfelől az érdeklődés az egyházkerületi népiszkolai szervezet javaslata felett. Itt felszólaltak számosan. Az egyházmegye számos indokolt módosítást tett a javaslaton.

Nagy érdeklődést keltett a szoboszlói szocialisták ama kérelme, hogy Bor János igazgató-tanító tiltassék el a lap-szerkesztői mellékfoglalkozásától. Az egyházmegye e kérelmet, miután Bor János az egyházmegyéhez ezen mellékfoglalkozását annak idején szabályszerűen bejelentette s azt az egyházmegye jóváhagyta, kérelmezőket egyhangulag elutasította. Ellenben a beadványban foglalt némely alaptalan vádakra a megcáfolhatása végett Bor János igazgató írásbeli kérelmére a vizsgálatot elrendelte. Ily módon a 192 aláírónak, akik között néhány más felekezeti egyén is van, módjában áll az általános képviselőválasztások alkalmával felhevült állapotban tett vádakat vagy visszavonni, vagy beigazolni. Be nem igazolás esetén a vádaskodók polgári bíróság elé kerülnek. A szoboszlói presbyterium annak idején a szocialisták beadványát elutasította. Ekkor Lengyel Imre nyug. táblabíró és négy társa ezt megfélembizte. Így került ez most az egyházmegyére. A közgyűlésnek csaknem minden számottevő tagja hozzászólt az ügyhöz és pálcát tört a politikai üldözésnek eme szokatlan megnyilvánulása felett. Szoinoky Gerzsony bősörményi lelkésznek felévi szabadság adatott. Különböző egyházak belügyének letárgyalása után a közgyűlés fél kettőkor véget ért. Délután három órakor bírósági tárgyalások voltak. Délben a közgyűlés tagjai a Royalban ebédeltek.

Dr. Jóna Kálmán

ügyvéd irodáját

Szent-Anna-utca 5. szám alatt

(Gondi házban) megnyitotta.

Vagyontalanoknak:

Naponként d. u. 2—3-ig

Vasárnap d. u. 2—4-ig

Ingyenes jogi tanács.

A kolera veszedelem.

Ma nem történt újabb megbetegedés.

Most már félhivatalosan és illetékes helyről nyert felhatalmazás alapján azt jelentik, hogy a belügyminiszteriumban sem az egészségügyi felügyelőktől, sem az illetékes hatóságoktól nem érkezett jelentés újabb koleras megbetegedésekről, vagy koleragyanus esetekről. Ilyenformán erős a remény arra, hogy a szigorú intézkedések következtében újabb megbetegedések nem fognak történni és hogy a járvány föllépésétől vagy elterjedésétől nem kell tartani.

A belügyminiszterium permanenciában tartja a kirendelt egészségügyi közegeket mindaddig, amíg a veszedelem teljes elmúlása kétségtelen lesz.

Koleragyanus esetek a fővárosban.

Eddig még mindig nincsen kolera Budapesten, bár jobbra-balra híresztelik a koleragyanus eseteket.

Riadalmak voltak ma is több helyen. A Hársfa-utca 61. számú házban Péter István 44 éves lakatossegéd szivszélhűdés következtében meghalt. — Dacára annak, hogy a koleraival járó tünetek teljesen hiányoztak, mégis felálmázták a tiszti orvost, fertőtlenítőt. Péter hullája a hullaházba került.

A Maglódi ut 18. szám alatti téglagyárban Zsibek Vilmos téglagyári munkás 7 éves leánya koleragyanus tünetek között megbetegedett. Dr. Sági gyári orvos gyanusnak találta és beszállította a Gellért-kórházba. — Onnan azután kimentek a fertőtlenítők és az egész Zsibek családot, négy embert, bevitték a kórházba.

A tegnapihoz hasonló eset történt ma a Szentlélek-téren. Egy Egerből jött fiatal leány a vill moson rosszul lett. Nagy riadalom támadt, az emberek szétszaladtak, a kihívott mentők pedig megállapították, hogy a kis leánynak koleraja nincsen, — más baja is alig van.

Ékszeres, Órák, Ezüstművek legolcsóbban, teljes bizalommal **ROSE DEZSŐ** közkedvelt ékszerész és órák üzletében, **DEBRECZEN, Piac-utca 55. szám alatt.** — Javítások és **ÉKSZER ÁTALAKÍTÁSOK** nagyon izlésesen és olcsón eszközöltetnek.

A berlini kolera.

Berlin, augusztus 30.

Berlinből táviratozzák: Berlin egyik északi városrészében egy házi szolga koleragyanus tünetek között meghalt. Egy asszony és két gyermek a Virchow-kórházban megfigyelés alatt van.

Róbert rendőrbiztos nem kolerás. Sarnov lőporgyári felügyelő állapota javul.

Neumann Henrik fertőtlenítő intézetbeli hivatalnok halálán van.

Spandauban újabb három koleragyanus megbetegedések történt, most összesen hat koleragyanus beteget ápolnak.

A bécsi kolera elmúlt.

Bécsből táviratozzák: A koleraveszedelem elmúlt. Már csak Hoffmann Terézt ápolják a Frencz József-kórházban, a többi három beteget tegnap elbocsátották. Hoffmann Teréz is egy két napon belül felépül.

Romániában nincs kolera.

Bukarestből jelentik: A koleragyanus tünetek közt megbetegedett három személy bakteriológiai vizsgálatáról kitűnt, hogy az illetők nem ázsiai kolerában, hanem romlott élelmiszerektől betegedtek meg.

A védekezés Debreczenben.

A főkapitány fölhívásának és rendelkezésének teljes erővel érvényt szerez minden irányban. Legfőbbképpen a piacokat és élelmiszerárúkat ellenőrzik, de nagy gondot fordít a rendőrség arra is, hogy a magánházakban is a lehető legnagyobb tisztaságot teremtsék meg. A mulasztó háztulajdonosokat az ellenőrző közegek azonnal följelentik és már igen sok háztulajdonos ellen indult meg a kihágási eljárás.

A rendőrség hatósági orvosok kíséretében megvizsgálja a picokat, ahol tegnap óta szokatlan nagy tisztaság uralkodik. A város különben több vagon olajat rendelt meg, amely a napokban érkezik meg s amellyel a kövezett utcákat akarják a portól megszabadítani.

A kolera Törökországban.

Konstantinápolyból táviratozzák: Két ember kolerában megbetegedett s egyik meg is halt. Ugyancsak koleragyanus tünetek között betegedett meg egy ember, aki nemsokára meg is halt.

Konstantinápolyból táviratozzák: Erzurumban és vidéken erős földrengés pusztított, amelynek a város és két község is áldozatul esett. Igen sok ember pusztult el. A pánik rettenetes, mert a földrengéssel egyidejűleg lépett föl a kolera is.

EGYESÜLET.

— A gazdasági egyesület ülése, A Hajdumegyei Gazdasági Egyesület szeptember hó 3-án délelőtti tíz órakor tartja meg választmányi ülését, amelynek tárgysorozata a következő: Az egyesület idővívi működési

programjának megállapítása. A nyíregyházi gazdagylésen és gazdasági kiállításon való részvétel megbeszélése.

Tolvaj áldetektívek.**Meg loptak egy papot a vonaton.**

A szabadka-gombosi gyorsvonat egyik zsuffolt másodosztályu kocsiában tegnap két fiatal ur telepedett le. Még a vonat meg se indult, a két idegen már beszélgetni kezdett. Rendkívül titokzatos módon kérdeztek és feleltek egymásnak, úgy, hogy a kocsiba ülők mind odafigyeltek. A beszélgetésben ékszerlopásról, hamisításról és csalásról volt szó.

A titokzatos emberek beszélgetésének legbuzgóbb hallgatója Ziskai Imre nevű katolikus pap volt, aki Boszniába utazott. A tisztelendő nem állhatta meg, hogy maga is részt ne vegyen utitársai beszélgetésében. Az utasok elmondották aztán, hogy egy nagybűnyűben nyomoznak most s nemsokára előkező urak letartóztatásáról kap hirt a világ. A tisztelendő ur tőle telhetőleg szörnyűködött. A két detektív ekkor régi nyomozási sikereinek elbeszéléseihez fogott. A hány nagyobb bűneset történt három évzadon keresztül, azt ott a vasúti kocsiában mind ez a két detektív nyomozta ki. A két titkos rendőr fotográfiákat vett ki s azzal bizonyítgatta állításait.

Zomborban egy detektív felállott s kinezett az ablakon. Majd titokzatos arccal odasugott a társához:

— Te, én biztosra veszem, hogy itt van Zomborban a pénzhamisító,

— Akkor szálljunk ki — indítványozta a másik.

A két barátságos titkosrendőr szívélyesen kezelt fogott a pappal s aztán sietve leugrottak a vonatról.

Már Szond állomáson járhatott a vonat, mikor Ziskai meg akarta nézni hány óra van, az aranyóráját azonban nem találta. Ellopták tőle. Sőt később észrevette, hogy tárcája is hiányzik, amely 4—500 koronával volt bélével. A meglópt pap rögtön jelentést tett a szondi rendőrségen, ahol felvilágosították, hogy valószínűleg a két fővárosi detektív volt a tolvaj, akik azonban nem is annyira detektívek, mint inkább utazó tolvajok voltak. — Táviratozzák azonnal Zomborba, ahol most keresik a tolvajokat.

Beiratások a debreceni iskoláknál.**A felső kereskedelmi iskola.**

A debreceni kereskedelmi tanintézet felső kereskedelmi iskolai tagozatában a befejező beiratások f. évi szeptember hó 1—3. napjain történnek, még pedig délelőtti 9—12. és délután 3—5 óra között az igazgatóság hivatalos helyiségében (II. épület, 1. emelet 23. szám). Az alsó osztályba oly tanulókat veszünk föl, kik a polgári fiúiskola, gimnázium vagy reáliskola negyedik osztályát sikeresen végezték. A tanintézet jelenlegi tanulói, valamint az újonnan beiratkozó növendékek a legutóbb nyert iskolai bizonyítványon kívül még a születési (keresztlevél) és újraoltási bizonyítványukat is

bemutatják. Tandij egész évre 200 korona, beiratkozáskor a félévi, esetleg negyedévi tandij fizetendő be. Előzetesen beiratkozottak a 40 korona tandiját félévre, esetleg negyedévi tandijra egészítik ki. Szerényebb anyagi helyzetben levők a tandijnak havi részletekben fizethetésért folyamodhatnak. Szegénysorsú, de jó magaviseletű tanulók, ha legalább is jó osztályzattal bírnak, tandijkedvezményt nyerhetnek. A havonként fizethetésért, valamint a tandijkedvezményért folyamodni kell és az iskolai felügyelő bizottsághoz címzett kérvények beiratkozáskor az igazgatónál adandók be. A tandij évközben való kilépés esetén is fizetendő. A tanévet szeptember hó 5-én reggel 10 órakor nyitjuk meg. — Az igazgatóság.

Beiratkozások a polgári fiúiskolában.

A debreceni kereskedelmi tanintézet polgári iskolai tagozatában a beiratkozások f. évi szeptember 1—3. napjain történnek, még pedig délelőtti 9—12. és délután 3—5 óra között (földszint 5. szám alatt.) A tanintézet jelenlegi tanulói, valamint az újonnan beiratkozó növendékek a legutóbb nyert iskolai bizonyítványon kívül még a születési (keresztlevél) és újraoltási bizonyítványukat is bemutatják. Beiratasi díj 6 korona, egész évi tandij 60 korona, mely összeg évközben való kimaradás esetén is fizetendő. A felvételi és különbözőzeti vizsgákat szeptember hó 2-án reggel 8 órakor kezdődőleg vesszük fel. A felvételi és különbözőzeti vizsgákért járó díjak a vizsgát megelőzőleg fizetendőek le. A tanévet szeptember 5-én reggel 9 órakor nyitjuk meg. Az igazgatóság.

A kereskedelmi tanintézettel kapcsolatos három éves női kereskedelmi iskola.

A debreceni kereskedelmi tanintézet hatodik tagozatát képező három éves női kereskedelmi iskolába a befejező beiratások f. évi szeptember hó 1—3. napjain történnek, még pedig délelőtti 9—12. és délután 3—5 óra között az igazgatóság hivatalos helyiségében (II. épület, 1. emelet 23. szám.) A beiratkozó növendékek a legutóbb nyert IV. osztályu iskolai és születési bizonyítványt (keresztlevél) is bemutatják. Tandij egész évre 200 korona, beiratkozáskor félévi, esetleg negyedévi tandij fizetendő be. Szegénysorsú tanulók, ha legalább is jó osztályzattal bírnak, tandijkedvezményért folyamodhatnak, eziránti és az iskolai felügyelő bizottsághoz címzett kérvények beiratkozáskor az igazgatónál adandók be. A tanévet szeptember hó 5-én reggel 10 órakor nyitjuk meg. Az igazgatóság.

A gazdasági ismétlőiskola.

A beiratkozások a debreceni gazdasági irányu ismétlőiskolába szeptember hó 1-től 14-ig bezárólag a városházán I. em. 23. sz. hétfőn, szerdán és szombaton délután 2—5 óráig, a hét többi napjain pedig reggel 8 órától Hajó-utca 2. és a péceli réi gazdasági iskolába tartják meg. A szóban forgó iskolában a tanítás ingyenes. A tanulók csak írószereket és tankönyvet tartoznak beszerezni. Erről az érdekelt szülők, gyámok és családtartó gazdák oly felhívással értesítenek, hogy minden 12—15 éves, más iskolába nem járó tanköteleseket az 1868. évi XXXVIII. évi t.c. 2-ik és következő SS-aiban foglalt rendelkezés értelmében a szóban levő iskolába birságolás terhe alatt irassák be.

Szeptember 3-án

Női kiszolgálás!

szombaton megnyílik az kitéző ételekről és italokról lesz gondoskodva.

Erdélyi Borozó

Pálmakert!

a Pannónia kávéház helyén, hol

Hajnalba,

HAJNAL ELŐTT

Leveskülönlegességek!

Junga Sebő műtermet nyit. Mihalovich Géza memoárt ad el.

Sokat irtak az utóbbi időkben megint a szerencsétlen Junga Sebő századosról.

Megirták róla, hogy becsületügyi eljárást indítottak ellene, és hogy a Schwarzerbe internálják.

Egyik fővárosi esteli lap most a következőket írja e hírekkel szemben. A valóság az hogy Junga — mint ismeretes — nyugdíjazását kérte. Kérését kedvezően fogják elintézni. Az évi nyugdíja 4000 korona lesz. Természetesen visszakapja a kaucióját is, ami 48,000 korona.

Gyermekai érdekében névmagyarosításért folyamodott. Még e héten elintézik a névmagyarosítást Junga új neve E betűvel fog kezdődni. A gyermekeket már az új névvel iratják be az iskolába.

A nyugalomba vonuló százados 1400 koronáért bérelt lakást Budán. Ott műtemet nyit és festeni fog. Junga aki rajztanár volt a Ludovica-Akadémián, jó festő hírében áll. Régi képek restaurálásával fog foglalkozni, a miben specialista.

Mihalovich Géza pedig — mint azt már megírtuk — memoirjait gyűjtögeti egybe és azok, akiknek e memoiráktól okuk van félni, 150,000 koronáért megvették. Valamint megvették azokat a leveleket és okmányokat, amelyek a főhercegi családra vonatkoznak.

Egy másik fővárosi esti lap most folytatja a Mihalovichs-ügyben kezdett leleplezéseket. Ma ugyanis leközlö az a szerződés, amelyet József főherceg Mihalovich Gítával memoirok dolgában kötött.

Az ügyben Vogel Ferenc fővárosi ügyvéd járt el és a szerződést augusztus 27 én kötötték meg. A főherceg e szerin megszerzi a memoirákat, Mihalovich pedig kijelenti, hogy az ügy a memoirákkal teljesen kimerült. Ezen kimerülésért még 30,000 koronát kap Mihalovich a nála levő fényképekért, levelekért és egyéb okmányokért.

Vád egy ezredes ellen.

Halálba kergetett egy kapitányt.

Feltűnést keltő katonai vizsgálat hírének jelentik Szegedről.

Az öt állományos 46. gyalogezred ezredese, Szentgyörgyi József ellen eljárást indított az aradi hadbíróóság, mert egy immár halott, öngyilkossá lett századosa, Zsifkovics Sándor azzal vádolta meg utolsó levelében, hogy ő hajszolta a halálba.

Körülbelül egy éve, mikor a 46. gyalogezred egyik kis aradmegyei községben gyakorlatozott Zsifkovics Sándor százados, akit bajtársai kitűnő katonának ismertek, az erdő egyik rejtekében szolgálati fegyverével fűbelőtte magát és azonnal meghalt.

Az öngyilkosság okát akkor több féleképpen magyarázták, bizonyosat senki sem tudott, a katonaságnál azt állították, hogy zillált anyagi viszonyai kergették a halálba.

A legújabb kiadásokban kaphatók

Iskolai könyvek Csillag Arthur

és írószerek

könyv- és papírkereskedésben a Városháza épületében.

Utóbb kiderült, hogy ebből egy szó sem igaz. Most, mint megbízható forrásból értesülünk, Zsifkovics százados öngyilkossága előtt levelet írt, a melyben elmondta, hogy tragédiájának egyedül Szentgyörgyi ezredes az okozója, aki üldözte, kegyetlenkedett vele és elviselhetetlené tette az életét.

E fontos levél alapján indították meg az eljárást Szentgyörgyi ellen. Tegnapelőtt az aradi katonai bizottság Szegeden járt és kihallgatta a tisztikart. A vallatások eredménye nem került nyilvánosságra; az ítéletet, mint sejtethető, már a napokban meghozzák.

A Korona-kenyérgyár megnyit.

Új iparvállalat Debreczenben.

A Varga-kertben a mezőgazdasági gépgyár mellett szociális és gazdasági tekintetekben is nagy jelentőségű új ipari vállalkozás, egy kenyérgyár kezdte meg működését. A gyár tulajdonosa Kupfer Jenő, debreceni kereskedő ember, aki valóban áldásos működést fejtett ki és áldásos befolyást gyakorolhat Debreczen városa közönségének, különösen a kevésbé vagyonos és szegény néposztályok gazdasági életére. Mert olcsó pénzen, tisztán készült, jó, egészséges kenyeret adhat.

Az új kenyérgyár, amelynek működését és berendezését ma mutatta be Kupfer Jenő tulajdonos, a meghívott vendégeknek, a legmodernebb berendezéssel bir, modern, szép gépekkel dolgozik. Általában megállapítható, hogy egy kenyérgyár legfőbb és legelső követelése, a tisztaság Kupfer Jenő új kenyérgyarában minden tekintetben főtálatlan. Ez maga is nagyjelentőségű dolog, ami mellé örvendő tényként sorakozik a gyártulajdonos ama kijelentése, hogy a kenyérek megállapításánál a maga becsületes haszna mellett elsősorban az a szempont fogja vezetni, hogy a közönségnek olcsó kenyeret tudjon szolgáltatni.

A gyárban minden művelet gépek végeznek. Gépek szítják meg és szállítják a dagasztóba a lisztet. A dagasztóban is géperővel hajtott vaskar végzi a munkát. Csupán a kenyereknek a kemencébe való elhelyezése történik embererővel, amelyek a gépek kezelését is végzik. A kemencéket kívülről kőszénnel fűtik s a sütőkben gőzzel telt csövek tartják egyenlő melegben a sütlőlyukakat.

A gyár minden helyisége és minden eszköze meglepően tiszta. Jó benyomást tesznek a szemlézőre az alkalmazottak, akik munkaközben tartoznak a legnagyobb tisztaságra ügyelni. A gyár helyiségei közé tartozik egy igen szép fürdő szoba a gyárban dolgozó személyzet részére, amelynek addig nem szabad munkába állania, míg a fürdőt nem használta.

Ez aprólékosságig terjedő gondosság bizonyítja, hogy a gyártulajdonos

minden tekintetben kitógástalan megelégedésére törekszik a közönségnek. Kupfer Jenő különben a külföldön is járt, ahol tanulmányozta a hasonló célú gyárakat s e tapasztalatai nyomán rendeztette be debreczeni Korona-kenyér-gyárat.

Ma nagy vendégsereg tekintette meg a működésben levő gyárat, amelyben a tulajdonos maga kalauzolta a vendégeket és maga adott fölvilágosításokat a gépek rendeltetéséről s a kenyér készítésének módjáról kezdve a liszt megsztálásától a kész kenyérnek széthordásáig.

A gyár megismerésében részt vettek Kovács József polgármester, Magoss György dr főügyész, Körner Adolf tb. főjegyző, Rostás István főkapitány, Tüdős Kálmán dr főorvos, K. Tóth Mihály dr, Medgyaszay Miklós tanácsnokok, Debreczeni Jenő gázgyári igazgató, Pogány Ármin iparfelügyelő, Szsz-tina Jenő és még igen sokan.

A gyári helyiségek megtekintése és a gyár üzemének bemutatása után Kupfer Jenő több kenyeret mutatott be, amelyek a tegnapi napon készültek. A vendégek megízlelték a kenyeret s úgy találták, hogy azoknak íze igen jó. A villásreggelinél, amelyet a gyártulajdonosa adott a vendégek tiszteletére. Kovács József polgármester mondott felköszöntőt. Üdvözölte Kupfer Jenőt, örömének adott kifejezést, hogy egy új és minden tekintetben hasznos és nagyjelentőségű gyár létesült Debreczenben. Kívánja, — mondta befejezéssel — hogy a gyár áldást hozzon Debreczen város fogyasztó közönségére és a gyár tulajdonosára is.

Kupfer Jenő meghatottan köszönte meg az üdvözlést, a vendégek megjelenését és kijelentette, hogy nem a közönség kizsárolásával nagy haszon elérésére, gyors meggazdagodás célja, hanem az, hogy szolgálatot tegyen Debreczen város fogyasztó közönségének. Tisztességes árak mellett, tisztesség és hasznot remél s vár csak.

A vendégek teljes megelégedésüket kifejezve, távoztak a gyárból.

UJDONSÁGOK

— Új törvényhatósági bizottsági tagok.

A polgármester az elhunyt Koszorus Lajos helyébe Vadon Sándort, a szintén elhunyt Fried Emit helyére pedig Szabó Lajost hívta meg a törvényhatósági bizottságba.

— Debreczen város közgyűlése. Debreczen város törvényhatóság a nyári szünet után szeptember hó utolsó napjaiban fog közgyűlést tartani, amelyen a felszaporodott különféle közügyek kerülnek tárgyalás alá. A napirend előkészítésére a jövő hó előkészítésére a jövő hó első napjaiban a szakbizottságok ülést tartanak.

— **Külgyminiszterek találkozója.** Ischl-ből táviratozzák: Aerenthal gróf külgyminiszter reggel nyolc órakor Szapáry követségi tanácsos kíséretében a salzkammer guti helyi közlekedési vonattal Salzburgba utazott, ahol találkozni fog San-Giuliano olasz külgyminiszterrel. Reggel tíz órakor érkezett meg Aehrenthal. A fogadóban San-Giuliano külgyminiszter és Avarna herceg bécsi olasz nagykövet üdvözölte. Délben dejeuner volt Aehrenthalnál, azután a két államférfiu négy szem között tanácskozott.

— **Ellopták a cár koronázási ajándékait.** Zárából a Lloyd társaság Hohenlohe nevű hajóján utazott Pétervárról Temovec Sándor gróf, Nikita koronázására. A cár ajándékainak egy részét vitte a gróf az új királynak. Azonban baj történt, mert Trieszt és Spalato között megdézsmálták a podgyaszt és számos értéktárgyat, pénzt, többek között a cár koronázási ajándékait is ellopták tőle.

— **A vármegyei utmesterek lakbérére.** Hajdu vármegye közgyűlése már régebben kimondta, hogy az utmestereknek olyan lakbért ad, mint amilyent a XI. fizetési osztályba sorozott hivatalnokok kapnak. E határozatot a belügyminiszter is jóváhagyta és így az utmesterek fölemelt lakbérüket ez év augusztus 1-től kezdődően az utadóalap terhére már meg is kapják.

— **Eljegyzés.** Asztalos Albert mezőkeresztesi lakos eljegyezte Vajda Weisz Leonkát Debreczenből.

— **A debreceni zenekonzervatóriumba** beiratkozhatnak kezdő és haladó tanulók. Tanárok alumi kép. okleveles tanárok, művészek és pedagógusok. Főtanszakok: zongora, hegedű, ének, gordonka. Tandíj: a mellék-tanszakokkal együtt kezdőknek 8 korona, haladóknak 10 kor. havonként. Bővebb értesítéssel szolgál P. Nagy Zoltán igazgató d. e. 11-1 ig, d. u. 5-6-ig (Piac-utca 26. sz.) A múlt esztendő évkönyve díjtanul kapható.

— **A debreczen—egri út hidjának építése.** Ma délelőtti tíz órakor tartották meg a vármegyei háznál a debreczen—egri törvényhatósági úton építendő hidak munkálatainak biztosítására hirdetett zárt ajánlati versenytárgyalást, amelyen Pákozdy Sándor főjegyző elnökölt. Jelen voltak Czeglédy Mihály dr főügyész, Dávidházy Nándor tb. főjegyző, Puskás Kálmán mérnök az államépítészeti hivatal kiküldötte. Ajánlatokat tettek a budapesti Sbhlick gyár, Kubinyi Lajos és társa, Sebők József Máramarossziget, Hevesmegyei gépgyár részvénytársaság Poroszló. Az ajánlatokat átszámítás végett kiadták az államépítészeti hivatalnak.

— **A könyvelő regénye.** Pécsről táviratozzák: A vöröspostós íróasztalon, a széles rubrikájú főkönyv fölé hajolva öngyilkosságot követett el tegnap Pécsen Csillag Ilona 22 éves könyvelő. Tichy Aladár galvánozó műhelyében volt alkalmazásban, az aranyzóshoz használatos ciankálból nagyobb dózist vett be és a gyorsan ható mérgeg rögtön végzett vele. Mire orvosi segítség érkezett, kiszemvedett. Az életunt leány semmiféle írást nem hagyott hátra. A rendőrség családi perpatvarnak tudja be az öngyilkosság indítókát, de valószínűbb, hogy a rágalom kergette a halálba. A feltűnően csinos, szegény kenyérkereső leányt a legáljasabb módon az

zal gyanúsították meg, hogy elcsábították. Az érzékeny és feltétlen korrekt életű leány ezt a piszkos vádat nem tudta elviselni.

— **Versenyárgyalások a városnál.** Ma délelőtti tízenegy órakor tartották meg a városháza könyvtárszobájában a köztisztasági telep építési munkáinak biztosítására hirdetett versenytárgyalást. Debreczen város részéről jelen voltak: Körner Adolf tb. főjegyző, Magoss György dr. főügyész, Aczél Géza főmérnök. Összesen hét ajánlat érkezett be. Az ajánlatokat fölbontották és kiadták a mérnöki hivatalnak, hogy a szükséges számításokat tegye meg.

— **Előjárósági ülés az ipartestületen.** A debreceni ipartestület előjárósága szeptember 1-én csütörtökön délután öt órakor ülést tart.

— **Utolsó előadás az Arany Bika Mulatóban.** A nagyszerű nyári szezon a mai előadással fejezi be az Arany Bika Mulató. Aki még nem látta a Mulató utolsó pompás műsorát, használja fel ez egyetlen estét és nézze meg azt a kitűnő művészgardát, mely nagy derűség közepette nyújtja javát mindannak, amit megnevetni nemcsak érdemes, hanem muszáj is. A mai záró előadás 9 óra, kor kezdődik.

— **Doyen az Erlich 606 ellen.** Néhány hetény hete történt, hogy Doyen, a világhírű párisi tanár, heves cikkben támadt az Erlich felfedezései ellen és azt írta róla a Matinban, hogy a 606, melyben olyan sokan az emberiség megváltását látták, nagyon jelentéktelen orvosi felfedezés, értéke pedig éppen egyenlő a zéróval. „606 — 0”, ezt viselte címül a haragos cikk, mely mindenféle olyan feltűnést keltett a világon, hogy pár nap múlva Mecnikoff a professor, a Pasteur-intézet igazgatója is jónak látta védelmébe venni Erlich lues elleni gyógyszerét. Most maga Doyen is nyilatkozik, még pedig visszaszívja cikkének bántó részeit és kijelenti, hogy a szezációs címre, mely 606-0-val a német professor gyógymódjának kudarcát hirdette, nem ő híresztelte a cikkét, hanem maga a szezációra utazó Matin. Ezzel körülbelül le is vannak zárva a Doyen-Mecnikoff-Erlich féle vitaközlésnek az aktái, mert hiszen a francia sovínus és üzleti erdek is háttérbe kell hogy szoruljon akkor, amikor az emberiség megváltásáról van szó a német tudós gyógyszerével. Mindig nagy csodálattal viseltettem Erlich tanár tudományá iránt, — írja Doyen — maga Mecnikoff a megmondhatója, hogy a Nobel-díj idején én magam hibáztaam, amiért kettőjük között megosztották a díjat.

Külön érdemelte volna ki Mecnikoff és Erlich tanár a következő évben.

— **Glace és kötött keztyűk, harisnyák, esőernyők Vidánál.**

— **Jogászok szülőire** rendkívül fontos, hogy Egyetemre iratkozott fiók tényleg komoly kötelességeinek éle távol idegenben vagy az egyetemi városok csábító szórakozásaiba merülve prédálja idejét, egészségét és a szüleitől nemes célokra kapott pénzt. A kolozsvári jogi szeminárium — Klozsvárt, Deák Ferenc-utca 19. — (igazgató dr Köpösdý Dezső) van arra hivatva első sorban, hogy hat éves sikerekben gazdag multja és tapasztalatai alapján ez irányban a szülők jogos érdekeit minden irányban képviselje és megóvja. Ez az intézet a legrovidebb idő alatt lelkiismeretesen és legolcsóbban készít elő az egyetem összes jogi vizsgáira. Doktori diplomához, államvizsgához segít. — Tájékoztató könyvet és jogásznaptárt minden szülőnek és érdeklődőnek ingyen küld.

— **Halálozás.** Ma a következő haláleseteket jelentették az állami anyakönyvi hivatalban: Pozsonyi József ref. nyolc hónapos, Babotán Zsófia gör. kath. 76 éves.

— **Női és férfi gallérok, nyakkendők** Vidánál, városház.

— **Megyeri János és fia** zenekara Siófokon összeállított remek szép nótáit a Royal kávéházban fogja ma este eljátszani. Tisztelettel Hauer Bertalan kávé.

— **Dr. Moskovits Miksa** nőorvos, fürdőzésből megérkezett és rendeléseit a mai napon megkezdette.

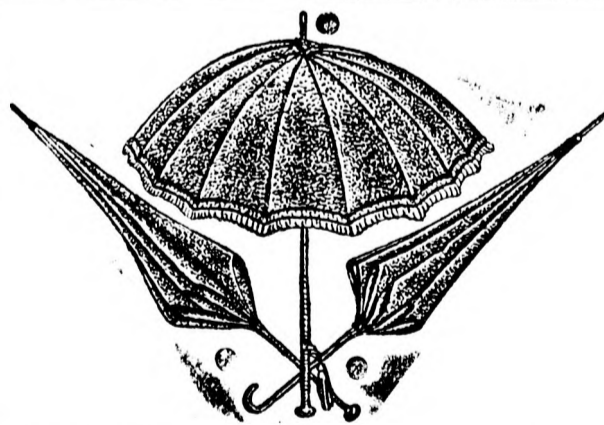
— **Kitűnő csemege szőlő,** kapható a Halpíacon lévő 5-ik számú sátorban.

— **Remek kizitáskák, övek, arcfátylak** Vidánál.

— **Fél áron!** Az összes fiu- és leányiskolákban használandó tankönyvek fél áron kaphatók a Harmathy-antiquariumban, Fűvészkert-utca 14. Saját érdeke mindenkinek, hogy a könyveket már most szerezzék be fél áron fenti cégnél, amíg a készlet tart. Irószerek, rajzeszközök legolcsóbban.

— **Teljes menyasszonyi kelenyők és** lakberendezések, valamint mindenféle fa- és kérpítőzött butorok minden stílusban Killer Ede cs. és kir. udvari butorgyáros Piac-utca 68. számú butortelepén legnagyobb választékban, jutányos árban szerezhetik be.

A „Debreczen” szerkesztősége
Dégenfeld-tér 2-ik szám.

WIENER HERMANN

Ön rendel esernyő, napernyőt és nem gondol arra, hogy cselel drágán fizet

Ha akar magának használni, forduljon hozzám bizalommal mielőtt szükségletét fedezi.

Nem fizet el hiába való összeget — jó munkát — jó árut kapolcsón ha felkeresi cégemet

esernyő- és napernyő készítő-
DEBRECEN, Sas-utca 3.

Fehérneműt, csipkefüggönyöket,
Női blouzokat legszebben tisztít

1-ső fiók: Piac-utca 42.

Főtűzlet: Piac-ú. 63.

FEUERSTEIN

II-ik fiók: Arany János-ú. 15.

TÁVIRATOK.

Ferencz József az új királynak.

Cettinje, augusztus 41. Ferencz József megleghangu táviratban üdvözölte Miklós királyt és Mileva királynét abból az alkaiomból, hogy most ülték meg aranylakodalmukat. A cettinjei ünnepségeken az ország minden részéből hódoló küldöttségek keresték föl a királyi párt.

Beszakadt egy kórház teteje.

Budapest, augusztus 31. A most épülő békésmegyei kórház vasbeton teteje ma délután beszakadt. A tető lezuhanó súlyos részei átszakították az emelet és földszint mennyezetét s a pincében dolgozó nyolc munkásra hullottak. A munkások közül egy meghalt, egy életveszélyesen, négy súlyosan megsebesült, négy munkás pedig még most is a romok alatt van s a romok eltakarítása még most is folyik.

Bombamerénylet.

Liptóújvár, augusztus 31. Vasárnapról hétfőre virradó éjszakán egy falakat megrengező robbanás riasztotta fel álmából Liptóújvár lakóit. Az emberek rémülten futottak az utcára, hogy mi történt. Akkor látták, hogy Schanzer Henriknek, a Glesinger-féle gőzfűrészdöntőházának háza ég, illetőleg a ház egyik szobája. Az odasiető emberek csakhamar megtudták, hogy Schanzerék ellen valaki bombamerényletet követett el. A merénylő azonban elszámította magát, mert a helyett, hogy a hálószobába dobta volna, az ebédlőbe lökte a bombát. Schanzerék, akik két kis gyermekükkel a szomszéd szobában aludtak, eleinte azt hitték, hogy viljámcsapott a házba. A bomba teljesen szétrombolta a szobát. Hogy ki lehet a merénylő, nem tudják, mert sem a főszolgabíró nincs otthon, se egy szál rendőr nincs a laktanyában. A merénylő tehát egészen jól menekülhet.

Az új király — népéhez.

Cettinje, aug. 31. Miklós fejedelem a vetkező proklamációt bocsátotta ki:

Drága népemhez! A nemzeti képviselő kifejezést adva a benne élő gondolatoknak és érzéseknek, azt a büszke kivánságot mondotta ki, hogy uralkodásom ötvenedik évfordulója napját oly cselekvéssel koronázza, amely jó népemet küzdelmeiért, vértázaért, áldozataért kárpótolja. Tekintettel hazánk dicsőségteljes múltjára és arra, hogy mi alkottuk meg a szerbség első hatalmas királyságát, a nemzeti képviselő mai ülésében egyhangulag azt javasolta, hogy a régi királyság megsemmisítessék, Montenegró a mai napon királysággá proklamáltassék, egyúttal pedig nekem felajánlotta a királyi méltóságot.

Amidőn a királyságot elfogadom, Isten áldását kérem országomra.

Budapest gabonaüzse.

(Déli zárlat.)

Budapest, aug. 30.

Buzakinát és vételkedv mérsékelt. Kedvező irányzat mellett 30,000 métermázsa került forgalomba 5 fillérrel drágább árban. Egyéb gabonanemek szilárdak. Idő: szép.

Okt. buza 9:87—9:88.

ápr. buza 10:15—10:16.

rozs okt. 7:81—7:82.

zab okt. 7:78—7:80.

tengeri okt. 5:79—5:80.

Felelős szerkesztő: PÓSCH DEZSŐ.

Olcsó Írógépek!

Minden rendszerűek kitünő állapotban, jótállással adatnak el.

„MERKUR”

összes rendszerű írógépek műszaki vállalat cégnél. Speciális javító műhely!

Adler

elsőrangú gyártmány, teljesen látható írásu és legnagyobb átütő képességű

IRÓGÉP

Kizárólagos képviselő: Debreczen és Hajdumegyére.

Kellékek

valamennyi rendszerű író- és sokszorosító gépekhez!

COPYING OFFICE gépiró, másoló és sokszorosító iroda. Telefon 5—40.

Debreczen, Arany János-utca 2.

Bejárat a II-ik kapun.

A modern ékszeripar

műemkei készülnek

Vági István

ékszerész műtermében

MIKLÓS-UTCA 10. szám.

Javítások, átalakítások jutányos árban eszközöltenek.

Mindennemű ékszertervezők kívánatra készítenek.

Apró hirdetések.

23 KRAJCÁRÉRT fejel férfi vagy női harisnyát BENYÁTS EMIL villanyerőre berendezett harisnyagyára. Debreczen, Tiszapalota.

CSEMEGE SZŐLLŐT szállít 5 kg. kosarakban nagyban és kicsinyben Darvas Miksa szállítóvitele.

HA ROSSZUL LÁT, forduljon bizalommal Lóbl Gyula és társai látszerészhez. Debreczen, Piac-utca 63.

10 KRAJCÁR egy iskolai könyv bekötése Horovitz Zsigmond papír, író- és rajzszerek kereskedésében. Debreczen, Piac-u. 12.

ÜGYES ELÁRUSÍTÓ LEÁNY felvétetik Horovitz Zsigmond papírüzletében. Piac-utca 12. sz. (Stenczinger-ház.)

ELADÓ FÖLDEK. A Veszprémi örökösök tulajdonában többrendbeli szántóföld (2—20 holdig) az Ondódon, Ujosztáson, Álomzugban, Halápon eladó. Értekezhetni Orosz István tanítóképzési igazgató, megbízottnál a kollégiumban.

A kiváló bőr- és lithiumos gyógyforrás

SALVATOR

vese- és hólyagbajoknál, köszvényél, cukorbetegségél, vörhenyél és hurutos bántalmaknál kitünő hatású.

Természetes vasmentes savanyúvíz.

Kapható ársányvízkereskedésekben és gyógyszerüzletekben.

SCHULTES ÁGOST Szinye-Lipóci Salvator-forrás-vállalat, Budapest, Rudolftr. 8.

Az összes középiskolákra u. m.

Gymnasium, reál, kereskedelmi, felsőleány-, polgári- és leányiskolákra, tanító és tanítónőképezdekre :: stb. szükséges ::

tan és segédkönyvek

használt és kitogástalan jó állapotban kaphatók, úgy szintén az összes iskolákban használt író és gyakorló füzetek, író és rajzszerek, rajztömbök, körzők, rajzdeszkák, fejes és háromszögvonalzók, testékek, tusok, színes tenták stb. legelőnyösebben szerzhetők be ::

Szabó István

antiquariuma, papír, író és rajzszerek kereskedésében

Debreczen, Piac-utca 16.

(Alföldi Takarékpénztár épület.)

A „Párisi Nagy Bazár“-ban

a Degenfeld-téren (Kenyér-piacz.)

Olcsón kaphatók iskola táskák, könyvhordó szijjak, összerakható táskák, toll és tentatartók.

Iskolatáskák 23 krajcártól feljebb.

Valódi bőr iskola táskák

nagy választékban, felelősség mellett. Gyermek, fiu és leány sapkák, harisnyák, ingek, bőr pénz- és szivartárcák és mindenféle BAZÁR ÁRUK nagy választékban, igen olcsó árak mellett szerzhetők be

A „Párisi Nagy Bazár“-ban

a Degenfeld-téren (Kenyér-piacz.)

Gyermek kocsik

Gyermek székek

Elegáns

KALAP

ujdonságok a legolcsóbbtól a legfinomabbig

LENGYEL

SAMUNÁL

Piac-utca 43. sz. alatt.

Uj! Uj! Uj!

Ruhakölcsönző Intézet**LATINKA LAJOS**

szabó, vegytisztító és javító Intézete

BATTHYÁNYI-UTCA 12.

Ruhakölcsönző vállalata. Mindennemű jelmez és alkalmi ruhák nagy választékban. — Színi előadásokra, szüreti és álarcos alkalmakra. — Vidékre is esekély díjért kölcsön kaphatók.**Külön osztály.** Uraságoktól levetett ruhákat a legmagasabb árakban veszek s rendbe hozva olcsón árusítom.**Öltönyök 1 órán belül szépen kivasaltatnak 1 kor. 20 fillérért.**

Becsés pártfogást kér

Latinka Lajos.

OLCSÓ ÁRAK!

Ujság!

A világhírű Eredeti

EUFON

tölcsérszerű beszélő gép.

Tiszta hang. — Nem karcos. — Egyedüli előadás Debreczen és Hajdumegye részére

MOLNÁR TESTVÉREK Egyhátér 3.

Egy EUFON tölcsérszerű beszélő gép 5 db. kétoldalas nagy lemezzel csak 50 kor.

Ujság!

Ujság!

Ujság!

Őszi trágyázás!

Valódi

Óvakodjunk a hamisításoktól

védjegyű

THOMASSALAK

a legjobb és legolcsóbb foszforsavas műtrágya!

Csak akkor valódi ha ilyen zsákban van és eredeti ólomzár van rajta :

Csak akkor valódi ha ilyen zsákban van és eredeti ólomzár van rajta :

Minden zsák tartalom

jelzéssel van ellátva

KALMÁR VILMOS a Thomasphospha fabriken, Berlin, vezérképviselője
BUDAPEST, VI. Andrásy-ut 49.**KORONA kenyérgyár kérelme.****Mélyen tisztelt fogyasztó közönség!**

Kenyerünk iránti nagy érdeklődést megköszönve, kérjük továbbra is csak „Korona“ kenyeret kérni.

Üzemünk kezdő nehézségeit (minek folytán a két-három próbasütéseink nem sikerültek) legyőzte, **kenyerünk legkitűnőbb** s nap nap után annival izletesebbek, hogy ma-holnap csak arra ébredünk, hogy mást, mint a „Korona“ kenyeret nem is ehetünk.

A „Korona“ kenyér, mely maga a megtestesült tisztaság, ma kétszeresen ajánlható, mert a fenyegető kolerának a gyökere a tisztátalanság.

Mivel pedig a „Korona“ kenyér burgonya mentes és ment minden salaktól mit kenyérbe emberi kéz fertőzése bevehet. Kérjük tehát mindenhol csak „Korona“ kenyeret!

Kapható és megrendelhető az eredeti gyári árakban, a gyár irodájában. Telefon 825. sz. Fried és Löwenheim. Városi raktár: Sas-u. Telefon 845. sz. és Hatvan-u. 16. Dr. Hütter ház. Kupfer Jakap, József kir. herceg u. Mandel R., Bethlen-u. 36. Grünfeld Leopold, Miklós-u. és minden fűszer és vegyes kereskedésben. — Eredeti gyári áraink:

Király kenyér 14, Fehér kenyér 12, Közép barna 10, Barna kenyér 9.

Korona közönlenségéig kicsi 12, nagy 24.

Kérjük ügyeljenek a védjegyre!

Szíves pártfogását kérve hazafias tisztelettel: **Korona Gőzkenyérgyár.**